

ILMAVAROTOIMET

Käytetään potilailla, joilla tiedetään tai epäillään olevan ilmatartunnan välityksellä leviävä sairaus. Tautia aiheuttavia ilmassa leijailevia mikropartikkeleita muodostuu hengitystie-eritteistä erityisesti potilaan yskiessä tai aivastaessa tai aerosolia muodostavien toimenpiteiden yhteydessä. Partikkelit voivat kulkeutua myös pölyn mukana.

Ilmavarotoimia edellyttävää sairautta sairastava potilas ohjataan mahdollisimman suorinta reittiä päivystyspoliklinikalta ilmaeristyshuoneeseen (teho/keuhko-osasto 3B) tutkimuksiin ja hoitoon. Mikäli potilas joutuu viipymään päivystyksessä, hoidetaan häntä yksittäisessä huoneessa.

Ilmavarotoimia edellyttävät sairaudet	Varotoimien kesto
Tuberkuloosi Värjäyspositiivinen hengitysteiden tuberkuloosi tai sellaiseksi epäilty Värjäysnegatiivinen keuhkotuberkuloosi ja keuhkojen kuvantamisella todettu ontelo / kaverni Hengitysteiden ulkopuolinen tuberkuloosi, värjäyspositiivisesta eritteestä muodostuu aerosolia	Potilaan yskökset sekä yskiessä leviävät partikkelit ovat tartuttavia. Tehokkaalla lääkehoidolla tartuttavuus vähenee niin, että eristys voidaan lopettaa 2 viikon kuluttua lääkehoidon aloittamisesta.
Tuhkarokko (Morbilli)	Itämisaika 9-11 vuorokautta. Tartuttavuus alkaa 5. päivänä tartunnasta ja jatkuu muutaman päivän ihottuman alusta. Eristys 4 päivää ihottuman alusta, immuunipuutteisilla potilailla koko sairauden ajan.
Vesirokko (Varicella)	Itämisaika 10 - 21 päivää. Tartuttava 1-2 päivää ennen ihottumaa ja 5-6 päivää sen alettua. Eristys kestää siihen asti, kunnes kaikki leesiot ovat rupeutuneet. Vesirokkoa sairastamaton, tartunnalle altistunut potilas kotiutettava tai eristettävä tartunnan jälkeisten 10-21 päivien ajaksi.
SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) MERS (Middle East Respiratory Syndrome)	Itämisaika 2-10 vuorokautta. Eristys kestää sairaalahoidon ajan.
Uuden Influenssaviruksen aiheuttama pandemia	14 vrk oireiden alusta.
Verenvuotokuumeet (Ebola, Marburg, Lassa)	Sairauden kesto
Isorokko	Kunnes kaikki rakkuloista muodostuneet ruvet ovat irronneet.

Infektioiden torjuntayksikkö

Ilmavarotoimet – tavanomaisten varotoimien lisäksi ilmavarotoimia toteutetaan seuraavasti

Kädet	Kuten tavanomaisissa varotoimissa
Suojakäsineet	Kertakäyttöiset suojakäsineet aina ilmaeristyshuoneeseen mentäessä
Suu-nenäsuojus Silmäsuojus / suojaviisiiri Suojatakki Suojapäähine	Kertakäyttöistä kypärämallista suojapäähinettä, FFP3-hengityssuojusta (venttiilillinen), pitkähihaista nestettä läpäisemätön suojatakkiä sekä silmäsuojusta / suojaviisiiriä käytetään aina eristyshuoneeseen mentäessä.
Suojainten pukeminen ja riisuminen	Suojaimet puetaan sulkutilassa ja riisutaan evakuoivassa sulkutilassa. Katso erillinen ohje: Suojainten pukeminen ja riisuminen ilmavarotoimissa
Potilaan ja omaisten ohjaus	Potilaalle kerrotaan ilmaeristyksestä ja opetetaan oikea yskimistekniikka. Huomioi potilaan psyykkisen tuen tarve. Vierailijoiden on ensimmäisellä kerralla ilmoitettava osaston toimistoon ennen potilashuoneeseen menoa. Hoitohenkilökunta ohjaa potilasta ja omaisia käsihygieniassa, suojautumisessa ja eristyshuoneessa käyttäytymisessä.
Huone	Alipaineistettu ilmaeristyshuone, valitaan 12-kertainen ilmanvaihto. Vesirokkoa sairastava lapsi ohjataan ulkokautta suoraan lastenosastolla 9 sijaitsevaan potilashuoneeseen 18, johon oma erillinen sisäänkäynti.
Tiedottaminen	Huoneen sulkutilaan laitetaan eristyksestä tiedottava ohje. Potilashuoneen/leikkaussalin ulkopuolelle laitetaan eristyksestä kertova merkkivalo. Kaikille hoitaville yksiköille annetaan tieto eristystarpeesta.
Kiertokärryt, yhteiskäytössä olevat puhelimet jne.	Ei viedä eristyshuoneeseen
Ruokailu	Ruokailu eristyshuoneessa
Tutkimus- ja hoitovälineet Laboratorionäytteet ja näytteenottovälineet	Huonekohtainen välineistö Puhdistus ja desinfektio ensisijaisesti lämpödesinfektokoneessa. Konepesua/lämpöä kestävämmille välineille näkyvän lian poisto ja kemiallinen desinfektio kloorilla tai 80 % denaturoidulla etanolilla Laboratorionäytteenottopyyntöön maininta ilmaeristyksestä Yskös- ja imulimanäytteisiin tartuntavaaramerkki. Näyteputkiin tulee liimata näytteenottopyyntötarrat etukäteen. Näyteputket pyyhitään Oxivir 15% -liuoksella ja putket pakataan minigrip-pussiin potilashuoneessa.
Jätteiden käsittely	Erityisjätettä Jäte merkitään ja pakataan huolellisesti keltaiseen erityisjätepussiin eristyshuoneessa. Runsaasti eritteitä sisältävä jäte pakataan erilliseen pussiin, joka laitetaan muun erityisjätteen joukkoon.
Pyykin käsittely	Tartuntavaarallista pyykkiä

Infektioiden torjuntayksikkö

	<p>Pyykki pakataan huolellisesti eristyshuoneessa ja laitetaan suoraan keltaiseen pyykkisäkkiin, jonka sisälle on laitettu pesussa itsestään liukeneva pussi. Molemmat pussit suljetaan huolellisesti.</p>
Päivittäinen ylläpitosiivous ja siivous eristyksen päätyttyä	<p>Siivous potilashuoneista viimeisenä. Siivousvaunuja ei viedä potilashuoneeseen tai leikkaussaliin. Käytetään huonekohtaisia siivousvälineitä ja kestokäyttöisiä siivouspyyhkeitä. Eritetahrojen poisto kuten tavanomaisissa varotoimissa. Potilas-, tutkimus- ja toimenpidehuoneissa sekä saniteettitiloissa pinnat puhdistetaan pesevällä desinfektioaineella Oxivir Plus 15%. Lattia puhdistetaan yleispuhdistusaineella.</p>
Potilaan kuljettaminen	<p>Potilas käyttää suu-nenäsuojusta.</p>
Huomioitavaa leikkaus- ja anestesiayksikössä	<p>Toimenpide pyritään tekemään salin viimeisenä</p> <ul style="list-style-type: none">• leikkausryhmälle nestettä läpäisemätön suojatakki, FFP3-hengityssuojain peitetyllä hengityuventtiilillä ja kypärämallinen hiussuojus, sivusuojilla varustettu suojalasi/visiiri tai ilmastoitu leikkaukkyypärä.• yleisanestesian jälkeen vaihdetaan hengityskoneen letkut.• potilaan tarkkailu salissa toimenpiteen jälkeen, potilaalla suu-nenäsuojus tai lisähapen antoon happimaski.• leikkaussalin siivouksen ajan siivousvaunu on salin ulkopuolella ja salin ovet kiinni.
Henkilökunta	<p>Keuhkotuberkuloosialtistuksissa yhteys työterveyshuoltoon.</p>
Eristyksen päättyminen	<p>Eristyksen lopettamisesta päättää hoitava lääkäri. Eristyksen loppuessa ja potilaan hoitajakson jatkuessa</p> <ul style="list-style-type: none">• huoneen siivous ilmaeristysohjeen mukaisesti• liina- ja potilasvaatteet vaihdetaan• vuoteiden väliverhot vaihdetaan• potilaalle puhdas sänky.

ILMAVAROTOIMET

Kädet	Desinfektio
Suojakäsineet	Käytetään aina potilashuoneeseen mentäessä
Pitkähihainen, nestettä läpäisemätön suojatakki	Käytetään aina potilashuoneeseen mentäessä
Suu-nenäsuojus Silmäsuojus / suojavisiiri	FFP3-hengityssuojain (venttiilillinen) aina potilashuoneeseen mentäessä Silmät suojataan silmäsuojuksella / suojavisiirillä
Hiussuojus	Kertakäyttöpäähinettä käytetään aina huoneeseen mentäessä
Suojainten pukeminen ja riisuminen	Suojaimet puetaan sulkutilassa ja riisutaan evakuoivassa sulkutilassa. Katso erillinen ohje: Suojainten pukeminen ja riisuminen ilmavarotoimissa
Vierailijat	Ilmoittauduttava osaston henkilökunnalle ennen potilashuoneeseen menoa